

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepek követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSAI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sor ára	6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után	30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket fölvesznek:	
Bécsben: Oppelk Alajos (Wellzeile 22)	
Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)	
Pesten: Lang Leopold (Erzsebet-ter 9 sz.)	
Nyilvántári czikkék	
garmond sora után	20 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékesb czikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET“

politikai és közgazdasági napilap
második évfolyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legczélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olesó könyvek megszerzése által, a „Kelet“ előfizetői részesülnek.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

A választási törvény novellája.

V.

Pest, febr. 5. 1872.

(M. A.) Szólanunk kell még a törvényjavaslat harmadik fejezetéről, mely a választási eljárást szabályozza. E fejezet már nem köti magát az 1848-i törvények megfelelő intézkedéseire, nem czélozza az azon törvényekben körülírt választási eljárás pótlását s szabatosb értelmezését: hanem egészen új alapokra fektetett, hazánkban eddig nem ismert módját a választási eljárásnak hozza javaslatba. Épen ezért a törvényjavaslat e fejezete van kitve a leghevesebb megtámadásoknak; e fejezet az, melyre nézve magának a Deák-pártnak kebelében is a legéleseb ellentétek ural kodnak, elannyira, hogy a párt tagjainak nagy része az egész fejezetet — legalább beterveztett alakjában — elvetendőnek tartván, egy új harmadik fejezet kidolgozására külön öttagu bizottságot — melynek e sorok igénytelen írója is egyik tagja — küldött ki. Az ellenzéki kör szintén e fejezetnek elvetésében állapodott meg.

A

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Képek az emberi őstörténelemből.

Finály H. Lajostól.

(Folytatás.)

Nézetem szerint beszélni e szó mai jelentése szerint nem tudhatott, noha másfelől kénytelen vagyok azt hinni, hogy mihelyt magához hasonló lényhez viszonyba lépett, meg tudta magát értetni vele annyira, a mennyire az akkori állapot csekély szüksége megkívánta. Anynyi minden esetre bizonyos, hogy értelem és beszéd párhuzamosan fejlődtek.

Ha e képnek van valami hasonlatossága, a mint hogy nagy hihetőséggel van; a benne leírt lény, minthogy, ha nem is ragaszkodunk szorosán ahhoz a hithez, hogy csak egy volt, de semmi esetre első keletkezésekor valami nagyon számos még se lehetett, a természet gazdasági elvei szerint oly körülmények közt és oly helyzetben kellett, hogy jöjjön létre, a mely fenmaradását nem csak nem veszélyeztette, ha-

A javaslatba hozott új választási eljárás alapelveinek áttekintése megérthetővé teszi azon sajátosság helyzetét, melyet irányában az országgyűlési pártok elfoglaltak.

Sarkpontja az egész fejezetnek azon intézkedés, hogy a képviselőválasztás ne történjék az egész választókerület összes választóira nézve egy választási küldöttség előtt, hanem a központi bizottság által annyi szavazatszedő küldöttség neveztesse ki, hogy rendszerint minden ezer (a 18-as bizottság megállapodása szerint 1500) bejegyzett választóra egy jusszon. A szavazás aztán e küldöttségek előtt az egyes képviselőjelöltek szerint — tehát pártokként külön küldöttség előtt — történjék.

Ezen szándékolt újításnak kettős czélja van. Egyik az, hogy a szavazás egyidejűleg két vagy több küldöttség előtt történjék, hamarabb éri végét maga a választási actus, minden fékvesztettségével egyetemben. A másik czél pedig az, hogy a pártok szerinti szavazás lehetővé tevén a pártok elkülönítését, akadályt vet azon véres jelenetek ismétlődése elé, melyek a pártok összelegyűlésének, a kortesvezérek verekedési viszketegének, vagy — a mit legelőször kell vala említenünk — a kisebbségek rendezavarás előidézésére irányult czélzatos törekvésének képezték szomorú eredményét, valóságos harcmezővé alakítva át a választás színhelyét, melyen egy pár betörtött fő, sőt halálra vert egyén is nem épen szokatlan jelenségek valának.

A javaslat kérdéses intézkedése e visszaéléseknek akarja jövrő utját állani. Mi is teljes lelkünkkel óhajtuk a czélt magát, mely készítőinek szemei előtt lebegett; mi is egy nemével a borzalomnak nézünk azon hadjárat elé, mely az általános képviselőválasztások alkalmával országok meg szokott ujalni: de az iránt igen is alapos kételyeink vannak, hogy a törvényjavaslat indítványozta új eljárási mód a jelzett visszaéléseket lehetetlenné tehetné.

A választóknak több szavazatszedő küldöttséghez beosztása, és jelöltek szerinti elkülönítése egy complicált választási gépezetet tesz szükségessé, melynek összeállítása és működése a törvényjavaslatban egész özőnével a paragraphusoknak van szabályozva. S vajon hol találunk elegendő alkalmas erőt annak működésbe hozatalára és vezetésére; hol talál minden megye ötven—hatvan embert, mert legalább ennyit vennének igénybe a küldöttségek szerinti választások, kik azon rövid idő alatt, mely a választásokig hátra van, betanulva az új eljárásnak minden egyes részletét, keresztülvitelére is képesek lennének? Vajon nem tennék-e ki ezen complicált eljárás által az új képviselőházat annak, hogy a választások körül telmerült hibák elleni panaszok folytán meg se ala-

nem szaporodásának és gyarapodásának kitűnően kedvezett. E feltételhez képest körülbelül ily képet kell, hogy fessünk magunknak:

Szép, kellemes, változatos, de éppen nem vad regényes vidék, a melyben erdős magaslatok közt tiszta vízű forrásoktól és patakoktól fűdített kies völgyek vonultak végig; oly égályal, a mely folytonosan egyforma enyhe lég- és hőmérsékével lehetővé tette, hogy ruházat nélkül benne kiállhatta a meztelen bőrű ember; egyuttal okvetlenül szükséges volt, hogy vagy ért gyümölcsössel, vagy más meg-ehető növényekkel kínálkozzék az új lény étvágyának: végre nem lehetett azon a vidéken oly ragadozó állat, a mely a védtelen ember megmaradását veszélyeztethette volna. Szóval olyanakk kellett lenni, a melyben az első ember készen talált mindent, a mi első szükségéi kielégítésére kellett, és a melyben nem volt semmi, a mi őt komoly veszéllyel fenyegethette volna.

Ha igaz az, a mit a természettudomány állít, és a miben annál kevésbé kételkedhetünk, mivel fenmaradt kétségtelen nyomok bizonyítanak mellette, a fennebb rajzolt vagyis inkább csak vázolt feltételek mind megvoltak abban a korszakban, a melyből a diluviumnak nevezett földréteg származik.

Ugyanis azt tanítja a természettudomány, hogy abban a korszakban a földet egy a mos-

kulhasson, vagy a legjobb esetben is hosszú időt legyen kénytelen a tömeges megsemmisítési kényvernyek elintézésére fecsérelni.

A pártok szerinti elkülönített szavazás nézetünk szerint épen nem alkalmas a választási visszaélések, verekedések meggátolására. Még annak alkalmazása mellett is lehetetlen megakadályozni az ugyanazon választási központra gyűlt különböző pártbeliek érintkezését. A pártnak, mely magát kisebbségben látja, ezer alkalma van a rendezavarásnak, az összetűzésnek előidézésére. Egy oly törvény vagy törvényes intézkedés, mely a választások körül előforduló visszaéléseknek szigorú megtorlását rendelje el, párosulva a választási elnök erélyességével, több garantiát nyújt nekünk a rendtelenségek lehető elkerülésére nézve minden párt-szerinti elkülönítésnél.

Legszembetűnőbb árnyoldala az ily elkülönítésnek az, hogy lehetetlenné teszi annak ellenőrzését, miszerint két választó, különböző küldöttségek előtt, kétszer is ne szavazhasson. A javaslat azt rendeli ugyan, hogy szavazáskor mindenki választói igazolványát a küldöttségnek átadni köteles: de a visszaélések azon őriárilag fokozott mértéke, a vesztegetések, a lélekadás, melyet az ily választói igazolványok lehetővé tesznek, már a Deák-kör 18-as bizottságát arra bírta, hogy az egész igazolványi rendszert elvessék. Egy vagy két, minden küldöttségénél jelenlévő közszé tag constatalhatja ugyan a választók identitását, de a többszöri szavazhatás megakadályozása, pártok szerint több helyütt történő szavazásnál, választói igazolványok nélkül lehetetlen.

Ezen és más tekintetknél fogva mi részünkről határozott ellenzői vagyunk a több küldöttség előtt, s még inkább a pártok szerinti történő, mindeddig egyetlen alkotmányos országban nem alkalmazott szavazási rendszernek.

Pest, 1872 febr. 6.

(A.) Pár nap óta a választási törvényjavaslat foglalkoztatja országos képviselőinket. A Deák-párt több értekezletén megvitatta azt s a kormányelőterjesztés egyes pontjait gyökeresen módosította. A képviselőház osztályai tegnap óta erélyesen hozzá látnak a javaslat tárgyalásához s egy osztály kivételével, melyben az ifj. Pulszky Ágost éretlen heve az ellenzéket is elragadta s azt a javaslat teljes visszautasítására indította, a többiek általánosságban elfogadták azt s most többé kevésbé heves viták közepett kezdék meg

taninál sokkal sűrűbb légkör fedte, a mely többnyire gőzökkel volt megtelve, és a melyben csaknem folytonosan vastag felhőréteg lebegett; a föld kérge még nem volt annyira hihűlve, mint most, és e két körülmény következtében az egész földön egyformán enyhe, nedves ugyan, de inkább meleg mint hideg hőmérsék uralkodott, a melegnek befolyása alatt roppant buja növényzet tenyészett az akkori korban bizonyosan sokkal kisebb kiterjedésű száraz földön, a mely részint gyümölcsökkel, részint megehető ifjú hajtásokkal, rügyekkel s effélékkel elég bő táplálékot nyújtott az élő lényeknek; az ama korszakban létezett nagy állatok, a mammoth, rhinocerosz, bölény, ősgim s hasonlók, növénynyel táplálkoztak, s az emberre nézve csak ugy válhattak volna veszélyesekké, ha ennek eszébe jutott volna őket megtámadni, a miben elegendő okunk van kétkedni; léteztek a felfedezett nyomok szerint husevő ragadozók is, de a mennyiben a legnagyobb közülök, a barlangi medve, ha természete némileg hasonlítot a jelenleg élő medvéfajokéhoz, maga is inkább növénytáplálék után járt, s csak szükségéből nyult hushoz, a kisebb macska, kutya és hyaena fajok, vagy csupán oly apró állatoknak lehettek veszélyesek, milyenek az egér- és nyul-félék, vagy tán csak döggel éltek; végre semmi sem zárja ki azt a feltevést, hogy az első ember mindenesetre

a részletes tárgyalásokat. Miután az osztályok által eszközözendő módosítások fogják a nagyfotosságu javaslatnak a valódi színezetét és tulajdonképeni jellemét megadni, ezen módosítások pedig ma még ismeretlenek, ezuttal nem ereszkedhetünk az egész mű részletes ismertetésébe s csak néhány megjegyzésre fogunk szorítkozni.

Ama soknemű teendő, mely az utolsó három év folyamában a törvényhozáshoz idejét épen ugy, mint a kormányt igénybe vette, végleges választási törvény készítését igen megnehezítette. Ehhez járult még néhány részint politikai, részint közgazdasági viszonyainkban rejlı ok, mely a választási kérdés végleges rendezésének elnapolását ajánlatossá tette. Ezek folytán a mostan tárgyalás alatt levő törvényjavaslat nem akar, nem is fog definitívumot alkotni, hanem kizárólag a magyar és erdélyi választási törvények legégetőbb szükségleteinek kielégítésére, legfontosabb hiányainak pótlására szorítkozik. Maga ezen hiányok pótlása igen nagy munka, mert főleg a magyarországi választási törvény viharteljes időkben született és nagyon magán hordja e viharok nyomait.

A mily hiányosak azonban a magyarországi törvény részletes intézkedései, oly szabadelvűek, józan democraticusak azon alapelvek, melyek rajta végig vonulnak. Kormányunk tehát új javaslatában különösen oda törekedett, miszerint orvosolja a részletek bajait, de ne akként, hogy az orvoslás által a törvény általános elvei csorbát szenvednének, vagy kijátszatnának. Azért első sorban új elvi kérdések behozatalától tartózkodva, az 1848. választási törvény határozmányainak helyes magyarázatára, világos interpretatójára szorítkozott. A ki az 1869-ki választásokra visszaemlékezik, tudni fogja, minő ellentétes és valóban önkényes módon értelmeztetett például a választói qualificatio majdnem minden megyében. Az ilyenmü rut visszaélések meggátolására irányzá főfigyelmét az új választási javaslat s azért — habár módosított alakban történendő — elfogadása a közügynek érezhető szolgáltatokat fog tenni.

nagyon csekély száma oly elszigetelt helyen állott elé, a hová a netán veszélyesekké válható ragadozók nem férközhettek. Van tehát előttünk egy korszak, melyben a természetben léteztek mindazok a követelt feltételek, a melyek közt oly gyámoltalan teremtes, milyen az első ember kétségtelenül volt, megélhetett, mihelyt azt az egyet megengedjük, hogy nem mint csecsemő állott elé.

Igyekezünk már most, a mennyire lehet fokoneknt követni az ember első fejlődésének mozzanatait.

Hogy a társas életre való hajlam az embernél ösztönszerű, azt hiszem, kétségtelen; hogy ez ösztön, a mely első sorban a magához hasonló lények felkeresésére unszolta párosulva a nemi ösztönnel, és a szülőknek gyermekeik iránti hasonlag főképpen ösztönszerű szeretetével, első alapja a családnak, a társadalom első rendü alakulásának, éppen oly tagadhatatlan, és bátran következtethetjük, hogy az első család létrejöttére nem kellett több idő, mint a mennyi szükséges volt az első gyermek születésére; mert hogy az első emberpár vagy emberpárok az őket egymáshoz csatoló nemi ösztönnön kívül nagyon hamar észrevehették, mily czélszerű rájuk nézve az együttmaradás, már azért a kölcsönös segélynyújtásért is, a melyre valamennyi teremtmény közt kiválóan csak is az embernek van

Mi magát a kormány álláspontját a javaslaton teendő módosításokhoz illeti, az épen oly észszerű mint a czélunk megfelelő. A belügyminiszter nem csinál tárgyzakérdest sem az egész javaslatból, sem annak egyes határozmányaiából. Ellenkezőleg készséggel alárendeli nézeteit a többség, esetleg jobb nézeteinek és minden czélszerű módosítást, mely a többség helyeslését bírja, elfogadni hajlandónak nyilatkozott. Így remélhetjük, hogy a befolyásos tényezők közös egyetértésével oly választási törvényt fog a tanácskozásokból kikerülni, mely legalább a legsürgetőbb szükségleteket kielégíti s a választási kérdés végleges megoldását előkészíteni hivatva lesz.

Mégegyszer a csángó-ügy.

A Reform a csángó magyarok ügyében e következő cikket közli: Ugy vagyunk a keleti testvérek ügyével mint a délibábal, minél távolabb vagyunk, annál hűbben mutatja mindazt, mi szemnek és szívnak képzelt örömköket ígér; de minél közelebb érünk a ponthoz, hol ez föltételt, — annál inkább meggyőződünk, hogy csak csalódás az egész. A csángók és bucovinai magyarok érdekében eddig vajmi kevés történt, és a magyar nemzet részéről ugyszólván semmi. El vannak hagyva, feledve, elnyomva mind vallás mind politicai tekintetben. 200,000 magyarnak nincs politikai élete, nincs azon szabadsága, hogy legalább vallási ügyeiben szabadon rendelkezessék; nekik ebben is a görögkeleti egyház szertartásaihoz kell alkalmazkodniok. Ők csak a terheket ismerik, a jogot, mely megilletné, csak névleg. 200,000 magyar mint leigázott nép tekintetik, holott századokat töltött Romániával jó és balsorsában osztozott és jelenleg is osztozik s mindezért elnyomtatás a díja és szenvedés. — Az oláh nép két részre osztja a magyarokat: mint ungurok, és ungurénra. Az ungurok azok, kik még anyanyelvüket beszélik, az utóbbiak pedig, kik már nem tudnak magyarul. Vannak községek, hol az öregek még tudnak magyarul, de a fiatal nemzedék már elveszett ránk nézve — olálul beszél. Vannak temetők, hol a régi sírköveken magyar fölírások voltak olvashatók, míg a község oláh, illetőleg elveszett magyarok, sőt vannak vidékek, hol a lakók magyaroknak mondják magukat, de anyanyelvüket már nem bírják — különösen a Szereth folyó vidékén. — Ily tényeket látott Moldvában jó Jerneynk, Gegő; — ilyekről irtak mindazok, kik arra jártak. A pusztulás szemmel látható ott, hol se pap, se ugynevezett deák (kántor) nincs. Sok helyt csak ez utóbbi a nemzetiség őrangyala, a mennyiben a pap mint olasz misszionárius inkább a román nyelvet tanulja meg, mint a magyart s ebben a kormány is nagy tényező, mennyiben az ily románizálót dusan fizeti. — S a hol kántor sincs, ott a nemzetiség, ha meg nem halt, haldoklik. Főpapjaink tettek ugyan valamit, mennyiben legujabban már szeminárium is létesült, hol a csángók közül többen neveltettek az ottani püspök által s mint hírlík Haynald kalocsai érsek e csángók számára tett 6000

elkerülhetetlenül szüksége, a bizonyossággal határos valószínűséggel feltehető, és ebből lehet következtetni, hogy ez együtt maradás nem tartott mint az állatoknál csupán addig, a míg a szülöttöknek a szülei ápolásra elkerülhetetlenül szükségük van, hanem állandó volt, és első alapja annak a szoros viszonyoknak, a melyből a későbbi vallási, állami törvények és társadalmi szokások a házasságot fejtették ki.

(Folyt. köv.)

Kigyó a virágok közt.

— Elbeszélés. Írta: **Mertens Róbert.** —

Morstein kastély szép tornácán ültünk, honnan elvarázsló kilátás nyílt a Mosel termékeny völgyére. Szemeink ittasan nyugodtak e bájos képen, mialatt a nap alászállt. A szeretetreméltó gazdasszony csendben felrakta az illatozó epres tálakat, s puha kezeccskéivel megtöltötte a kastély vendégeinek poharait, kik igen boldog napokat éltek e fedél alatt s a kastélylyal határos kertben.

„Megtettem kötelességemet,” szólott a bárónő felébredtve minket édes álmadozásainkból, „most hát halljuk az én történetemet.”

„Miféle történetet?” kérdék mindnyájan egyszerre.

„A történetet a kigyóról, melyikre ön czélozott ma, kedves doctor; nejének szivtörténetét. Azonban azt magának kell elbeszélnie, a mint megígérte.”

frnyi alapítvány egy részét e szeminárium javára akarja fordíttatni, — de ki biztosít arról, hogy ezt meg fogják az olasz barátok tartani? Hol van a garancia?? Jelenleg csak négy pap beszéli a nép nyelvét Moldvában, a többiek csak a nép oláhosítására szolgálnak inkább, mint javára.

De tett mégis valaki a csángók érdekében, hogy pusztulásukat késleltesse. Egy néhány melegkeblű honfi, kik vándorbotot vettek kezükbe, nem gondolva az ut veszélyeivel, nem az eredménnyel, mely fáradságunknak a képzelt jutalmat megadhatná. Egy Jerney, Gegő s több mások, kik bejárták az ősök Atelközét, a mai Moldvát és Bukovinát s véreinket s azok nyomorúságát személyesen tapasztalva meleg haza- és testvérszeretethez kötetekre menő könyvekben adtak kifejezést, mintegy folyamodást nyújtottak be a nemzetnek, melyben leírva azok nyomorát, azok iránti rokonszenvre és segélyre indirekt fölhívták. — A nemzet pedig — tudomásul vette, azon nemzet, mely a multban idősen nemzetekért közbetevette magát. — Ujabbban a sz. László-társulat többnyire templomi és iskolai ügyben segélyezi a csángókat. — Ez azon társulat, mely Bukovinának két tanítót nevelt, mely jelenleg a Bukarestben létesült szemináriumot segélyezi, hol csángó fiúk is neveltetnek papi pályára. Ez az, mely 1868-ban küldöttséget menesztett Moldvaoláhországba a távoli magyarok körülményei és egyéb szükségletei iránti tájékozás végett. (A küldöttség tapasztalatait egy könyvben adta ki (Veszély, Imets és Kovács utazása Moldvaoláhországban). Tenni is akart ezután a társulat, de mit a jó akarat kivinni szándékozott, azt az anyagi zilált helyzet, a tagok buzgalmának hűlése következtében akadályozta. E társulat most igen szűrény körben mozog, de mégis mozog nemzeti ügyünk megmentésében, bár célját valóban csak akkor érné el, ha Moldvában ütné föl sátorát. Végre Kralovánszky pesti ügyvéd 10,000 forintot hagyományozott s az akadémiára bizva annak kamatoztatását s még néhány hazafi is adott e célra. A mi a protestáns testvéreket illeti, azok sincsenek jobb helyzetben, mint a katolikusok, ehhez járul a protestáns missio tagjainak egyenlensége, mely ha nem is vét az ügynek, de akadályozhatja és zavarhatja üdvös előhaladásában. Egyik jeles tagja a misszionának Koós Ferencz e vizsály következtében megvált állásától, mely mind eddig pótolhatlan s talán az is marad. Jó volna, ha magyar-erdélyországi protestánsok is alapítanának egy társulatot, melynek célja volna jó papokat és tanítókat nevelni a távoli testvérek javára. A mult év utolsó hónapjaiban egy örvendetes, — mert jobb jövő reményét magába záró hírt röpitettek szét a hazai lapok, hogy egy csángó társulat alapítása küszöbén állunk. De e hír is úgy látszik csak azért került felszínre, hogy a keleti testvérek fájdalmas csalódása egygyel ismét több legyen! Így állnak a dolgok Moldvaoláhországban. És ez a helyzet halasztást nem tűr. Itt tenni és ismét csak tenni kell hamar s nem elég egyesek áldozata. Egy egész nemzetnek kell tenni. Alakítsunk csángó társulatokat, melyekre a a sajtó nyisson hasábjait gyűjtést. Ebből csángó gyermekek neveltessenek, kik visszamenve megvigyák a biztos mentőt: a nemzeti műveltséget.

„Nem, nem,” szólott Emma, „az nem megy, Ödön féltékeny lenne; tehetsége el van ismerve s én nem akarok vele versenyezni.”

„Csak mondd el, kedves feleség, szabad kezet engedek neked s ígérem, hogy a történetet szóról-szóra kinyomatom, ha tetszett a társaságnak.

„Bravo! el van fogadva!” hangzott minden oldalról.

„Jó, hallják tebát, ma legyőzőm szegyenemet, mivel szeretetreméltó háziasszonyunknak némi viszonzószolgálatot tartozunk.

Tizenhat éves koromban kértem papát és mamát, vigyenek engem Baden-Badenbe. Mint-hogy egyetlen gyermekük voltam, rendesen minden kívánságomat teljesítették. Anyám mégis csak némi ellenkezés után adta beleegyezését.

„Kedves Emmám!” szólott, mialatt szemem résztvevőleg függtek rajtam, „te nem tudod, mi vár rák Baden-Badenben. Gyűlölöm ezeket a fürdőket. Férfira, nőre egyenlően veszedelmesek azok.”

„Oh mama, jól tudom mi vár rák: hallok zenét, tánczolk s bámultatam magam,” szólottam naivságomban.

„Szegény bárány!” sohajtott anyám.

Azonban mégis eljött. Most azt hiszem mindkettőjöknek, papának és mamának sejtelmé volt, hogy elvesztik kedves „kicsi”-jüket, mert előtök még mind gyermek voltam, egy játékszer, habár már tizenhetedik évemben járék.

Magamnak is mindig csak egy gyermek-

KÜLFÖLD

Kolozsvárt, febr. 8.

(S.) A franciaia nemzetgyűlés f. hó 2-án tartott ülésében ismét elvetette a Párisba való visszatérés iránti indítványt, habár Thiers és a ministerek mellett voltak. Tehát egy égető kérdést újból függőben hagytak; pedig ez a távollét az ország természetsszerű fővárosától még sok bajt fog okozhatni Franciaországnak. A kérdés feletti vitából, mely újra heves volt, közlendőnek tartjuk a következőket:

A vita Prespusé képviselő beszédével kezdődik, ki iszonyu zaj közt indítványozza, hogy a javaslat elnapoltassék, mert azon idő óta, midőn a javaslat benyújtott, az ország helyzete komolyabb lett (izgatottság); továbbá a javaslat most inopportunos, mivel csak a bonapartizmusnak használna.

Az elnapolási kérdés szavazásra bocsátatván, elvetetik; az elnapolás mellett szavazott a republikánus baloldal; ellene az egész jobb- és a szélső baloldal.

Vautrain: Fájalom, hogy az első indítvány, a Párisba való visszatérés, el nem fogadtatott. Uram, önök hivatta vannak szakítani a mult századok hagyományaival. Dicsérik ezen gyűlés tagjainak becsületességét, senki sem csatlakozik ezen dicsérethez örömeitől nálam (Zaj. Elnök szónokot rendreutasítja.) Minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy a vizsály minden okát megszüntessük. Ha a nemzetgyűlés márczius 15-én Párisban lett volna, márcz. 18-ka nem következett volna be. Márczius 15-kén túl a lázadás nyíltá lett, s igen sokan találkoztak, kik azt előre látták. A belügy-minister ropant felelősséggel állt szemközt; a siker bekövetkezett volna, ha az ügyet kellő erélylyel karolják vala föl. De a szörnyű harc előtt, melyet előre látott, nem foglaltatott állást, mert önök nem voltak ott. (Ismételt tapsok a baloldalon.) Egy ember, bármily nagy legyen is bátorsága, ingadozhat, midőn megmérhetlen felelősséggel áll szemközt. Ha önök uraim ott voltak, hittam volna önöket (A jobboldali padok egyikén nevetés.) Egy hang balon: Az, ki nevetett nem franciaia.

Juigné gróf: A párisi mairek álltak a felkelés élén. (Heves megszakitások. Iszonyu zaj, melyet az elnök csak nagy sokára képes annyira lecsillapítani, hogy szólhasson.)

Elnök: Juigné ur, ön tudhatja, hogy több párisi maire ül e teremben, s hogy midőn azt mondja: „a párisi mairek a felkelés élén álltak,” ezek ellen igazságtalan sértést intézett.

Juigné azzal igazolja magát, hogy ő azon párisi maireket értette, kik csakugyan részt vettek a felkelésben

Vautrain: Két érdek szól a Párisba való visszatérés mellett. Azt hiszik önök, hogy a fővárosból való távolmaradásunk nem rossz jelenség az ország szemeiben? (Tiltakozások.) Azon érv ellen, miszerint a nemzetgyűlés Párisban veszélynek lenne kitéve, hivatkozik szónok azon angol törvényre, mely a parlament biztonságát garantirozza Londonban, s kérdi vajjon a csoportosulásról szóló törvény nem elégséges-e. (Zaj jobboldalon.) Higgyék el uraim, teljes szabadságuk élvezetében maradnak, s a helyzet urai lesznek Párisban.

nek tetszettem, mig Badenbe mentem. Nehány nap átalában vigan telt: szüntelen öröm és élvezet; zene és táncz. Azonban rövid időn megérkezésünk után egy délvidéki ur ismeret-séget kötött atyámmal s kérte, hogy mutassa be nekünk. Az ő atyja s az én atyám együtt szolgáltak, s atyám büszke volt, hogy Seyser hadnagyot nekünk bemutathatta. Ő igen szép ember volt, dúsán hullámozó fekete hajjal s pompás pofaszakállal. Egész külseje magán viselte az uriságg és előkelőség bélyegét s e mellett magaviselete átalán udvarias volt, kivált nőkkel szemben. Mélyen meghajtotta előttem magát, a mint atyám bemutatja s én azt hittem, életemben sohasem láttam ily finom embert.

Szivem hallhatóan vert, midőn Seyser hadnagy tánczra kért fel, s miután több óráig figyelme tárgya voltam, s elvarázsoltsággal teljes barátsága, megittasodva, szokatlan hévvel tánczoltam végig az estét.

„Kegyed úgy tánczol, mint a milyennek a hurik tánczát képzelem a paradicsomban,” szólott hozzám fuvalaszerű mély hangján. „Azt kell hinnem, hogy tündér kegyed; e föld gyermeke nem repülhet ily fönsségesen e hullámos agyag-talajon.”

Egy szót nem mertem felelni, de elbájlolva szívtam illatát e költői hízkeledésnek, mi nekem földfelettinek tetszett.

„En is egy angyalra találtam” gondoltam magamban, s hiszem, ő tudta mit gondolk. Egy üléshez vezetett, vállaimra tette ken-

Brisson: Lehetetlen, hogy a reszpublika kormányja ily fontos kérdésben ne hallassa szavát. Azt hiszem, kötelessége a kormánynak véleményét kimondani.

Casimir Perier, belügyminiszter: A kormány kötelességének tartja a mérséklő, habár szerette volna a békítő szerepét játszani. A belügyminiszter erre megjegyzi, hogy a javaslat az illető bizottság keblében különféle indítvány keletkezésére adott alkalmat, melynek nem látja nyomát a bizottsági jelentésben, így p. o. az is indítványoztatott a bizottságban, hogy csak a kormány és a miniszteriumok költözzenek át Párisba. Perier azzal végzi beszédét, hogy helyesebb lett volna, ha a nemzetgyűlés föntartja vala ezen kérdésben határozatának kimondását, s ha a kérdés lényegét föntartva, egyelőre annak figyelembe vételét határozza vala el. (Helyeslés baloldalon.)

Bousson: Páris egyik tisztelt képviselője minden erejével küzdött a javaslat mellett, de egy érvet sem hozott föl, mely már a bordeauxi vita alkalmával meg nem kifolytatott volna. A kérdés föltételt, ez opportunítási kérdés, s a kezdeményező bizottság teljesen illetékes e tekintetben. A bizottság megmarad a mellett, hogy a figyelembe való vétel visszautasíttassék. (Kiáltások: Szavazzunk, szavazzunk!)

Louis Blanc: A vita bezárása ellen emelek szót A Párisba való visszatérés ellenségei mindig hangoztatják, hogy azért Párisnak mégis Franciaországi fővárosa gyanánt kell maradnia. (Szavazzunk! Szavazzunk! — Elnök esendet kér, s ismét Blancnak adja a szót, ki folytatja beszédét.) Azt mondtam, hogy a Párisba való visszatérés ellenségei mindig tiltakoznak az ellen, mintha ök Páris ellenségei volnának, s mintha nem akarnák megtartani Párist fővárosi minőségében. (Szavazzunk! Szavazzunk! — Elnök újra esendet csinál.)

A spanyoloknak van egy közmondásuk, mely ekként hangzik: „Ne éltessétek a királyt!” Mi pedig ne érintsük a századok szent művét, Párist kivétközítve fővárosi jellegéből. Giraud ur védte magát azon föltevés ellen, mintha ő Páris ellen volna, mely megmentette Franciaország katonai becsületét. (Szavazzunk!)

Önök, a haza nagy kárára, lerombolnák ezen eredményt, s beigazolják, akarutuk ellenére azt, mit egyik társunk mondott: „Önök ki akarják végezni Párist!” (Szavazzunk! Szavazzunk!)

A nemzetgyűlés csakugyan szavazást határoz el, s mint főnebb említettük, 56 szó-többséggel elveti a Párisba való visszatérésre vonatkozó indítvány figyelembe vételét.

A maros-vásárhelyi kir. főügyész

körirata a maros-vásárhelyi m. királyi tábla területén levő királyi ügyész és alügyész urakhoz! (Folytatás.)

A vádnak, melyet a közbíró az államközérdekeinek képviseletében emel, tiszta meggyőződésen kell alapulnia egy a tárgyi, mint az alanyi döntő momentumokra nézve. A vizsgálati irományok áttanulmányozása ily meggyőződésnek igen gyakran csak ingatag alapját ké-

dőmet, a mint kimerülve a puha vánkossa mélyedtem, oly szelíden takargatott, mint anya gyermekét s e mellett oly tiszteletteljesen, mint mikor valami szent dolgot érintünk.

A teljes boldogságnak mily édes egy álma volt a közelebbi óra — a legvirágzóbb élet légkörében pihenem. Minden erem reszketett. Emelkedtem az érzéstől, hogy lelkelem egy másával forrjon egybe, egy szépség- és szeretetteljes lélekkel. Varázsvilágban voltam s nem a vigadó térs báltermének egyik szegletében, hol egykedvű sokaság sürgött s hol még ki lehetett venni a távolból az arany pengését a játékasztalon.

A mint Seyser hadnagy hozzám lehajolt s valamit a pillanathoz illőt mondott, szívem hangosan vert. Villanszerűen futotta át valami fejemet s minden idegem. E pillanatban egy fekete nő rohant előttem el. Ruházata különösnek tűnt fel a meleg színek között, melyek mint köd lebegtek végig a bál-termen. Nehéz, bő, redős fekete selyem ruhája volt, s a fekete fátyol, mely ékítményét képezte, a ruhát még nehezebbé tette. Ugy nézett ki, mint a halál-hírnök, ki menyegzőre jó. Eleinte azt hittem, hogy a kinos szivdobogás az ő tekintetének következménye; de emlékeztem, hogy ezt előbb is éreztem, mielőtt láttam, de nem mielőtt ruhája megérintett.

(Folytatása következik.)

pezi; szükséges azért, hogy magokat a vizsgálatokat tevékeny figyelemmel kísérjük, csak valamennyire fontosabb és bonyolultabb esetben is eleitől fogva végig. A törvény erre feljogosítja önöket, én pedig szívőkre kötöm, ha csak valamennyire is lelkiismeretesen akarnak megfelelni hivatásuknak. Helyes és alaposan keresztülvett vizsgálat képezheti legszilárdabb alapját a bírói ítélet biztosságának és fogja megadni önöknek a szükséges nyugodtságot arra nézve, hogy a vádnál helyesen és igazságosan járjon el.

A bűnvádi eljárásnak célja és természetét követeli, hogy a vizsgálat minél gyorsabban elővételessék és keresztül vezetessék. Késleltetése annak számtalan esetben büsítja meg úgy a cselekvés mint a bűnösség bizonyítékainak beszerezhetését, míg más oldalon természetek jogserelmet okozhat maga a netán büntelen vagy csekélyebb mértékű beszámíthatás alá eső vádlottra nézve, — de megbüsítja magának a büntető igazságszolgáltatásnak a célját, miszerint a bűnös cselekvény által ejtett sérelem mielőbb orvosoltassék, és e mellett a későn bekövetkező büntetés erkölcsi hatályának nagyobb részeit veti el. Semmi nem lehet kívánatosabb annál fogva, mint hogy valamint az első, úgy a különös vizsgálat is minél gyorsabban és alaposabban vezetessék keresztül. Ez azon momentum, a melynél az ügyesség erélyének hiányzani nem szabad, s melynél közreműködő ellenőrzésnek minél inkább hatályossá kell tennie magát, mert semmi sem okozhat az igazságszolgáltatás közegei részéről több sérelmet és okot méltóbb panaszkodásra, mint a vizsgálatnak akár elhurcolása, akár felületessége. Önöknek pedig öröködni kell, hogy még a bűnösnek se okozassék sérelem jogtalanul, annyival kevésbé azon érdekeknek, melyek a büntető igazságszolgáltatás körüli csoportosulnak.

Börtönrendszerünk mondhatni legkezdtelegesebb állapotban még nagyon is távol áll attól, hogy akár a büntetés valódi céljai eléréssenek, akár a humanitás követelményei teljesen kielégítenessék általa. Az elhelyeztetési körülmények és viszonyok alig egy pár törvényszékünk kivételével, annyira ki nem elégítők, miszerint a törvény és feladata követelményeinek megvalósításában aligha fog még az ügyész tevékenységének valamelyik ágánál csoportosabb akadályokra, és ha helyzetét, törekvésének célját biztosan nem tájékozta, csüggedésre több okot találni, mint éppen ennek. A helyes irányt azonban a körülményeknek, és összes viszonyaiknak gondosan tanulmányozása és érett megfontolással számbavétele meg fogja adni itt is.

A ki azt hinné, hogy az elvetett magból egy pár év alatt óriási tölgylet nevelhet, lehetetlen volna el nem téveszteni törekvésének irányát, lehetetlen el nem veszteni célja teljesülésének reményét. De a ki higgadtan számot vetett azzal, hogy minden egyes kapavágás, minden észrevett gyonnak haladéktalan kiirtása, minden beteges kinövésnek éppen a kellő időben történt lemetzése nagy mértékben siettetni fogja fának gyors növekedését: nem fog csüggedezni a tevékenységben, melynek emelkedő hatásához a jelennek ha csak reményét is, a jövőnek biztosan gazdagulását köti.

Hogy a vizsgálati fogoly, ki ellen még csak gyanúkok léteznek, ne taszítottassék az elítélt bűnösök sorába, de egyszersmind teljesen elzárassék mindazon érinkezősektől, melyek az ellene folyó vizsgálatot eredményeiben meghiúsítanak, vagy csak zavarhatnak is; hogy az elítélt bűnös érezze a társadalomtól elkülönítését a börtönbe belépése percétől fogva az általa megsértett vagy megvetett rendnek szigorával és egyszersmind jótékonyosságával találkozzék; tisztaság és rendszeres életmód környezze, nagy mértékben elérhető azon tömördek hiányok mellett is, melyek börtöneinket e. f. k. törvényszékeink mellett környezik, annál fogva mindazt, a mi a helyzeti viszonyok és körülmények közt csak elérhető, feltétlenül elvárom a kir. ügyész urak tevékenységétől, erélyétől és ügybuzóságától, az eredmény, melyet e tekintetben felmutatandnak egy legnevezetesebb fokmérője leund előttem úgy erélyöknek, mint ügybuzóságuknak.

A sajtó útján elkövetett büntetendő cselekmények megfenyítésére nézve is az ügyesség, mint az állam közérdekének őre van tevékenységre hivatva. Nem szabad szem elől tévesztünk, hogy a sajtószabadság az alkotmányos szabadság biztosításának egy legnevezetesebb eszköze, az állam összes polgárai meggyőződéseinek nyilvánulásának legfontosabb közege; de éppen úgy nem szabad tévesztünk azt is, hogy a sajtószabadság maga is csak eszköz, egy magasabb célra, t. i. az ország alkotmánya sértetlenségének és a politikai és egyéni szabadságnak biztosítására.

(Vége köv.)

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, febr. 8. 10 ó. p. d. e.

Érkezett: febr. 8. 11 ó. 50 p. d. e.

Gráciban a serárok emelése alkalmából komoly zavargások ütöttek

ki; a tömeget katonaság üzte szét, mely alkalommal több halál és sebesülés történt. Prága közelében a vasuti munkások szintén fellázadtak; Prága összes csendőrsége kiküldetett a helyszínére.

Francia belügyérre Lefram Victor, eddig kereskedelmi miniszter, ennek helyére Goulard romai követ nevezett ki.

Az angol parlamentet a királynő tegnapelőtt hosszú trónbeszéddel nyitotta meg; a királyné halát adva a walesi herceg felgyógyulásaért, az ország kül- és belügyeiről megnyugtatólag nyilatkozik.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, febr. 8-án.

— Kézdi Szent-Léleken, Háromszéken — mint halljuk — olvasó-kört alakítottak. Ezen örvendetes közmívelődési mozzanatot teljes örömmel jegyezzük fel.

— Egyetemünk számára — mint halljuk — az országház hátulsó részének második emeletét még ez év május havában kiüritik, s így teljes reményünk van, hogy az új tanfolyam beköszöntével országrészünk előretörő ifjúságának forró ohaja teljesedésbe megy, a képviselőház tanügyi bizottsága már amugy is bevégezvén munkáját, úgy, hogy csak is a ház határozata van még hátra.

— Hymen. Kiss Elek, ügyvéd és birtokos a napokban tartotta esküvőjét Pákei Krisztina k. asszonnyal. Áldást e szép frigyre!

— Pest sz. királyi város az 1870-dik évben czim alatt becses statisztikai munka jelemt meg Kőrösi Józseftől a pestvárosi statist. hivatal főnökétől. Az érdekes mű a város növekvését, részeit, lakosságának viszonyait, a családi állapotot, műveltségi fokot, lakviszonyokat stb. pontos adatok és lelkiismeretes tájékozások után ismerteti.

— Eredeti egy okmány kerül közelébb a pesti törvényszék elé. Ugyanis egy uri ember ezerkét száz forintot kért nem rég kölcsön. Papir, mire a kötvényt írják, nincs. Ráírják hát egy ujonan gyalult fenyő asztalra, mivel azonban az adós nem fizetett a kikötött időben, a hitelező bepörölte, s a pörhöz van mellékelve az asztal teteje, melyre, mint okmányra hivatkozik.

— Necrológ. Kisbudaki és rettegi Retegi László, élte 74-ik, házassága 23-ik évében, e hó 6-án, hosszas betegeskedés után palatkai birtokán meghalt. Nyugodjék békével!

(S.) „Mirabeau fiatal kora.” Langle és Deslandes e sikerült drámája, illetőleg történelmi tableauxja, tegnap ismét egyike volt a jobb drámai előadásoknak. Mirabeau, e lángelkű előhírnöke a nagy forradalomnak, e korlátot és nyugtot nem ismerő szellem, ki mint a revolutio egyénítője, mindent lerombol, mi szabadságra törő lelkeknek útjában áll, Kovács Gyula kezeiben élettelen, minden részletében kiemelkedő alakot nyert; Kovácsnak egyébiránt ez egyik leghálás és legőszintébb szerepe, melyben tehetségét és tanulmányát dúsán érvényesítheti. Sophie Boér Emmának szintén sikerültebb alakjai közé tartozik: egyes jelenetekben úgy, mint az egész jellem kiépítésében ezuttal is sok szerencsével és hatásosan tudta festeni Sophie rokonszenves alakját. Még Mátrai Brugnieresjét kell kiemelni, melylyel ma is, mint többnyire, az eredeti felfogásnak és találó alakításnak elvitázhatlan tanujelét adta. A többi közreműködők is annyiban dicséretes igyekezetet fejtettek ki, hogy az egész szhangzatába nem vegyítettek sok dissonans hangot, habár egyik-másik jobban is betanulhatta volna szerepét, például Krasznai is, kinek Genonneja, részben a szerep nem-tudás miatt, gyöngye s elmosódott alak volt.

— Hawksley Tamás híres angol mérnök jelenleg a pesti vízvezetékét vizsgálja. Azt is ugyan sokat vizsgálják.

— Gödöllő és Besenő környékén még e hó végével udvari vadászatok fognak tartatni s már több felsőházi tagot, képviselőket, honvédeket és más katonatiszteket is meghívtak rá.

— Offenbach legújabb operettejét, a „Hógyólt” (Bouie de neige) szombaton adták először a bécsi Karl színházban. Offenbach maga igazgatta a zenekart s az első és második felvonás végén zajosan megtapsolták.

— Greguss Ágost a „Kisfaludy-társaság” titkára fölhívat telt közbe, melyben felkéri a gymnaziumok igazgatóságait, hogy azon tanulók neveit, kik a magyar költészet, szónoklat s irodalomtörténetbeni szorgalmuk s előhaladásuk miatt jutalomra méltók, küldjék meg neki, hogy a Ráth Mór által a Toldy-ünnepély alkalmából e célra ajándékozott 2000 kötet becses munkából őket részesítse.

— A sárospataki főiskola 1871-ik év elején elhatározta egy szépművészeti múzeum felállítását. Mult iskolai év második felében meg is nyílt a múzeum, mintegy harminczkét darab, leginkább antik görög és római műrekek gipszöntvényével, köztük a Laokoon csoport, belvederi Apolló, Medici es Milói Vénus, Michel Angeló remekei. Továbbá a legnevezetesebb festők fénykép diszalbumaival, kitűnő műlapokkal stb. Mindez kezdetnek szép, de csupán csak kezdetnek elég. Most tehát a nevezett célra gyűjtőveket becsátanak ki. Fölvizjuk rá a közönség figyelmét.

— Egy debreceni Ubryk Borbála. A kálvinista Jeruzsálemben Vedres Istvánné asszony egy ölben, két ládából összetakolt ronda kuczkóban él. A „Debreczen” írja, hogy a saanyagatás folytán teste egészen elaszott és teste egyetlen takarójául egy rozsz pokrócz szolgált. Ily rettenetes helyzetben fedezte föl a szegény nőt Rab László, a rendőrség egyik tagja. A szerencsétlen nő elméje még ép, férjéről, ki már rég óta csavarog, nem tudja jelenleg, merre van. A szerencsétlen Borosné asszonyt nevezik kinzójául. Nevezett asszony ellen a vizsgálat megindított.

— A budai volt népszínház telken építendő palota, mely a vasutigazgatóság tulajdona, az eddig Budán épült házak egyik legszebbike lesz. A tervek a budai tanácshoz vannak benyújtva és mind egészben mind részleteiben azt igazolják, hogy az építészek mindent elővettek, miszerint az említett előnyös telken a legszebb palota emeltessék.

— Strike Angolhonban a munkások kérdése egyre fenyegetőbb alakot ölt. Birminghamban közelébb a bányamunkások nagyszáma beszüntette a munkát, mire az éjszakai bányák tulajdonosai elhatározták, hogy sorsukon a munkadíj felemelése és a munka órák lejjebb szállítását által könnyíteni fognak.

— Chambord gr. híres proclamatioja nem enyészett el minden viszhang nélkül, s ennek legnagyobb öröme az orleansi herceg nyilatkozattal felel.

— Dr Grätz hírneves történész közelébb Jeruzsálembé megy, hogy a zsidók története című művéhez anyagot gyűjtsön.

— Az első erdélyi — és a tiszavidéki vasut társulatok fuzóját hirtelik a pesti és bécsi lapok. Egyik verzió szerint az egyesülésre vonatkozó korábbi terv most ismét fölújított s határozott keresztülvitele czéloztatik; a másik szerint nem a társulatok, csak fővezetésük egyesítették Freund Károly, az erdélyi vas-pálya igazgatója, kezében.

— Az 1872-diki dohánytermelésre való bejelentések benyújtására kiszabott határidő f. é. január végével lejárván, a pénzügy miniszter közteszámára hozza, hogy a kincstár számára való dohánytermelésre szóló bejelentések benyújtására a határidő f. évi február hó végéig meghosszabbíttatik.

— Három igazságügyministeri rendelet. A hivatalos lap tegnapi száma a bírósági végrehajtók számára kiadott utasítást, — a bilincsnek mint elővigyázati, biztonsági és fegyelmi eszköznek alkalmazása tárgyában kiadott rendeletet hozza, továbbá az erdélyi kir. törvényszékekhez és járásbíróságokhoz intézett körrendeletet, melyben a miniszter tudatja velük, hogy a közigazgatási hatóságoktól vegyék át a kihágások fölötti bíráskodást, mely eddig az 1858-ki csász. nyiltparancs szerint a közigazgatási rendőri hatóságok illetékességéhez tartozott.

— Éjszaki fényünk, újabb hírek szerint Debreczenben, Konstantinápolyban, Rómában és Florenczben is látható volt mult vasárnap.

— A bécsi egyetem ifjúsága óvatiókkal akar elbucuszni a jogi egyetem híres tanárától, Iheringertől, ki közelébb már elfoglalja Göttingában új tanszékét.

— A „Fremdenblatt”-ot egy hitel intézet által alakított részvénytársaság megvette.

— Krakkó községtanácsa elhatározá, hogy ő felségéhez hálafeletint intéz a tudományos akadémiá alapításáért, s erre adott huszezer frtnyi ajándékáért.

— Périer Kázmér francia belügyér lemondása már hivatalosan is közölve van.

— Az odessai németek ünnepélyében, melylyel a német birodalom alapításának örvendeztek, az orosz tábornokok is részt vettek.

— Háromszékről írják: január 28-án Dálnokban Lázár Mihály főispán bázánál ünnepély volt, melyen kitűnt a főispán iránt viseltetett bizalom és ragaszkodás. A törvényhatósági joggal fölrühazott és ujonnan szervezett S.-Szent-György, K.-Vásárhely és Illyefalva városok tisztviselői s számos képviselője polgármestereikkel élükön jöttek a szeretett főispán tiszteletére. Két polgármester beszédére Lázár Mihály meghatóan felelt. Örvend, ugymond, a látogatásnak, mert nem hivatalos tisztelegésnek (milyet nem vár), hanem az őszinte barátság kifejezésének tekintti. A főispán mindenki iránt egyforma szívélves és barátságos volt. Végül nagy lakoma volt, melyen felköszöntéseket mondtak a királyra, királyasszonyra, a főispánra stb. A távozás alkalmával a

vendégcsereg egy szívvel, lélekkel éljenze meg a főispánt.

KÖZGAZDASÁG

Gabonaár Kolozsvártt febr. 1.

(Alsó a. mérő, középár.)

Tisztbúza 5 frt. 72 kr. Elegybúza 3 frt 90 kr. Rozs 3 frt. 50 kr. Arpa 2 frt. 2 kr. Zab 1 frt. 70 kr. Törökűza 4 frt. — kr. Pityóka 2 frt. 70 kr. Marhahús fontja 21 kr.

A besztézei piac árjai jan. 30. 1 mérő tisztbúza, auszt. mérője, 5 ft 60 kr elegybúza 4 ft — kr., rozs 4 ft 40 kr., törökűza — ft — kr., zab 1 ft 60 kr., széna mázsája 2 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 14 ft — kr. marhahús fontja 18 kr., konyhalist 12 kr. — kr. borsó 16 kr., lencse 18 kr. paszuly 14 kr.

A m.-vásárhelyi piac árjai febr. 1-ről alsó auszt. mérője. Tisztbúza 5 ft. 50 kr. Rozs 3 ft 60 kr. Elegybúza 4 ft 26 kr. Zab 1 ft 60 kr. Széna köve 1 ft 90 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 14 ft — kr. Egy font fagygyugyertya 39 k. Marhahús fontja 18 kr. Konyhaliszt — ft 12 kr. Lencse kupája 20 kr. Paszuly kupája 14 kr. Burgonya, mérője 2 fr 50 kr. Disznózsír fontja 60 kr.

A gy.-fejérvári piac árjai febr. 3. 1 auszt. mérő Búza 5 ft 90 kr., elegybúza 4 ft 82 k. rozs 3 ft 80 kr. kukorica — ft kr. Zab 2 ft 20 kr. pityóka 2 ft — kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy icze disznózsír 60 kr. Egy kupa borsó 30 kr., lencse, iczéje 26kr. paszuly, iczéje 14kr. Egy mázsa kenyérliszt — frt. Egy font marhahús 20. Egy mázsa széna 1 frt 90 kr. Egy öl tüzi-fa kemény 15 ft — kr. Mezei napi munkabér — kr.

A n.-enyedi piac árjai febr. 1. 1 auszt. mérő tisztbúza 5 ft 60 kr. rozs 4 ft — k. elegybúza 4 ft 40 k. zab 1 ft 70 kr. Széna 1ft. 80 k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 12 frt — kr. Marhahús fontja 20 kr. Konyhaliszt 12 kr. Borsó mérője 4 ft 19 kr., lencse 4 20 kr, paszuly — ft 14 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Febr. 8-án 5%. Metalliques 100 fr 63. — Kamat —. —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 71.20. 1860. Kölcsön 104. —. Bankrészevény 861. Hiteletintézet részvények 348. frt. 344.70. London 11 ft. st 113.10. f 20 kr. Ezüst 111.45. Cs. kir. arany 5.39 Napoleondor 8.99 —

Urbéri kötvények: Magyarországi 80.30. Temesi 78. —. Erdélyi 735. Horváthországi 77.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Fogorvos Perl

Bécsből.

Lakik „Nemzeti Szálloda” 6-ik sz. Szegényeknek 9 és 10 óra közt ingyen.

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvártt, feb. 6-án

Iseuk György, kereskedő Sz.-Ujvárról. Ketzely József, birtokos Hidalmásról. Dézsi János, birtokos Sz.-Ujvárról. Lipscher József, birtokos Pestről. Hirsch Mózes, kereskedő N.-Enyedről. Fuchs Arnold, kereskedő Pestről. Braunstein Moritz, kereskedő Pestről, Pap Theodor, lelkész Pestről, Zudor Gyula, birtokos Sz.-Királyról. Vonicz Elek, hivatalnok Deésről. László Kristóf, kereskedő Szamosujvárról. Jezsó Samuel, birtokos Fehérvárról. Érsek Elek, hivatalnok Pestről. b. Bornemisza József, birtokos M.-Vásárhelyről. Kon Ignác, marhakereskedő Nagyváradról. Lázár Mojtán, lelkész Jegenyéről. Szilvásy Sándor, birtokos Felvinczről. Hofinger Imre, Tordáról. Pap Gyula, ügynök Pestről. Ferentzy Elek, ügyvéd Debreczenből. Kovács Károly, mérnök Pestről.

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872. január 1-től:

Kolozsvárról Szamosujvár Deésre, mindennap reggeli 8 órakor. Deésről Szamosujvár Kolozsvárra, minden nap délutáni 1 órakor. 1 személy ára 30 font szabad podgyással Szamosujvár 2 frt. 40 kr., Deésig 3 ft. 20 kr — Kolozsvárról Torda és Felvinczre naponta kétszer reggeli 7 óra és délután 4 órakor egy személy ára Tordáig 2 frt. Felvintzig első és közbeelső Coupe 4 frt. hátulsó coupe 3 frt. 50 kr. 30 font szabad podgyással. Felvinczről Torda és Kolozsváraminden nap kétszer reggeli 5 óra és délutáni 6 órakor; a Kolozsvár és Felvincz közötti naponta gyors kocsi menetnek mindég a vonatok indulására érkeznek oda, és megérkezésük után jönnek Kolozsvárra.

*) E rovat alatt közölttekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a szerk.

(58)

(1-3)

Özv. Lénárt Károlyné a vár melletti 846 szám alatti
négy szobából álló vendéglője, a mellette lévő
nagy teremmel, sa hozzá tartozó kert részszelegyütt
1872-dik Szent György napjától kezdve több évekre is bérbe
kiadó. Értekezhetni a fenn irt tulajdonosnéval M.-Vásárhelyt.

(59)

(1-*)

Üdvös és gyógyhatásának

egyedül csak a valódi HOFF-féle maláta-készítmények bizonyítottak ezer orvosi
bizonyíték tanúsága szerint.

HOFF JÁNOS, udvari szállító központi raktárának,
Bécsben, Kärntnerring 11.

Sauldorf, 1871. dec. 2. Sziveskedjék egy 21 üvegből álló szállítmány maláta kivonat egészségi sörrel küldeni, melyet egyik reconvalescens betegem erősítésére „Sürgösen” igényelek. Kérem a küldeményt posta utánvétellel lehető hamar elindítani.

Kutty, okt. 11. 1871. Ön maláta-készítményeit már többször használtam jó sikerrel s kérem egyik b tégem számára 2 font maláta egészségi csokoládót küldeni.

Nakt, nov. 11. 1871. Múltán ön maláta csokoládójával gyermekeknél a legkínzóbb eredményeket idéstem elő, ismételve kérek 6 skatulyával belőle.

Nyir-Bakta, 1871. okt. 10. Ön maláta-kivonat egészségi söre, ön maláta-csokoládja és csukorkái — előbbi a telegző szervek hurutos bajainál, utóbbiak a diarrhönél, különösen gyermekeknek, kitűnő hatásúak voltak. [Megrendelés sat.]

Strassburg, [Kärnthia] 1871. nov. 18. Küldjön ön főtiszt. Dheilich Antal, városi lelkész és egyházi tanácsos ur czíme alatt helyit, maláta kivonat egészségi sörrel, csokoládót és maláta m.-l-csukorkákat.

Dr. Braun Filöp, megyei orvos.

Kahlhammer Tamás, gyakorló orvos.

Valódi HOFF-féle Maláta-készítmények egyedüli árnája Kolozsvárt Karvazy Gyula, Fehérvárt Csiki Kristóf, Segesvárt Teutsch J. B. Dézen Krémer Sámuel, Gyergyó-Szt-Miklóson Lázár Antal özvegye és fiainál.

[57]

[4-10]

Friss vaj fontja	90 kr.
Turó fontja	40 „
Szilva-iz	24 „
Méz egy kupa	80 „
Mák „ „	32 „
Dió „ „	16 „

KARVÁZY GYULÁNÁL
kaphatók.

(60)

1-6

ELADÓ ERDŐ.

A kovácsi határon, Kolozsvártól 2½ órányira, mintegy 28
hold szálal erdő, melyben 4-6 öl hosszú, 9-18 hüvelyk átmérőjű tölgy-
és cserfák eladók. — Értekezhetni Stein Jánossal Kolozsvárt.

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt
s általa minden könyvárusnál kapható:

Honismeret.

Földrajzi és történelmi képek kérdések- és feleletekben.

Néptanodák számára írta **Ujassi Farkas**.

Ára kemény kötésben 40 kr.

Erdélyi képes nagyobb naptár 1872-dik évre.

Tiszti czimtárral s érdekes tartalommal.

Ára 50 kr.

MAGYAR POLGÁR NAGY NAPTÁRA 1872-dik szökő évre.

Szerkeszti **K. PAPP MIKLÓS**.

TARTALOM:

I. Naptárrész 1872-re. II. Szépirodalom, történet, természettudomány és közgazdasági rész. 1. A honvéd foglyok Szébenben. Kélmény Medgyes Lajostól. 2. A kivégzett Török professor fogási naplója. Közli K. Papp Miklós. 3. Toma, román népballada. Közli Moldován Gergely. 4. Egy hadi ítélet 1849-ben. Kóós Ferencztől. 5. Ujabb adatok Lovassy László felségőrtési poréhez. Közli K. Papp Miklós. 6. Tökölényi zászlója, elbeszélés Lukácsfytól. 7. Fehér Anna, népballada, közli Lukácsfy. 8. Mirabeau halála Louis Blanc-tól, fordította a száműzöttek lapjából a „L'Homme”-ból Tussai. 9. Széchy Mária levéltárából (1668). Közli Szilágyi Sándor. 10. Egy bál Mátyás királynál. 11. Egy román népvész naplója (1849-diki román népfelkelés történetéhez). Közli K. Papp Miklós. 12. A Kossuth-banquet Washingtonban (1852). 13. Szent György helyettese Langbeintől, fordította Szász Béla. 14. Egy léghajós. Elbeszélés Jókai Mórtól. 15. Bölcsekdal. Petrusz Jenőtől. 16. Az ó sáncz szorosa. Orbán Balázstól. 17. Dalok Jankához, Sári Lajostól. 18. Darwin elmélete, Herman Ottótól. 19. A kádicsfalvi malom Székely népballada. Közli Szűcs Mihály. 20. A gazdálkodás- és takarékoságról, Janet Pál után Sári Lászlóné. 21. Nagypénteken, Indali Gy. 22. Nagy események dióhéjban. 23. Román népdalok. 24. A munkásokról, Sári Lászlótól. 25. Egy 1632-ik évi fali naptár, közli Jakab Elek. Egy igen érdekes esketés 1563-ból, közli P. Szathmári Károly. 27. A hasznosról és a becsületről, Janet Pál után, Sári Lászlóné. 28. A természettudományok száz év előtt. 29. A csendestengeri vasút pálya. 30. A zsidók manája. 31. Egy pár szó a komlótermelésről. 32. Szesz finomító gyárak felállítása. 33. A sajtókészítésről. 34. Pár szó a trágyahulladékról. 35. A méter-mérték és súlyrendszer. 36. Bélyegilletékek. 37. Távirat. 38. Posta. 39. Vasúti menetrendek. 40. A Királyhágón inneni vásárok. 41. Teljes tiszti czimtár a legújabb hivatalos adatok nyomán. 42. Hirdetések.

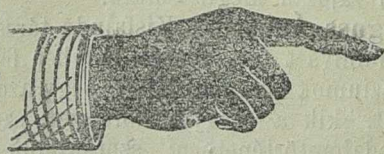
Tiszti czimtárral 1 frt 30 kr.

Czimtár nélkül 1 frt.

Gazdasági zseb-naptár 1872-re.

12-dik évfolyam.

Szerkesztő Kodolányi Antal. Ára 2 frt.

Irodai fali naptár

katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték-táblákkal, a kolozsvári levélpósta indulása s érkezése, távirat, kamat-számítás és árendát mutató táblákkal.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. postán küldve 35 kr.

(58)

(1-3)

Özv. Lénárt Károlyné a vár melletti 846 szám alatti
négy szobából álló vendéglője, a mellette lévő
nagy teremmel, sa hozzá tartozó kert részszelegyütt
1872-dik Szent György napjától kezdve több évekre is bérbe
kiadó. Értekezhetni a fenn irt tulajdonosnéval M.-Vásárhelyt.

(59)

(1-*)

Üdvös és gyógyhatásának

egyedül csak a valódi HOFF-féle maláta-készítmények bizonyítottak ezer orvosi
bizonyíték tanúsága szerint.

HOFF JÁNOS, udvari szállító központi raktárának,
Bécsben, Kärntnerring 11.

Sauldorf, 1871. dec. 2. Sziveskedjék egy 21 üvegből álló szállítmány maláta kivonat egészségi sörrel küldeni, melyet egyik reconvalescens betegem erősítésére „Sürgösen” igényelek. Kérem a küldeményt posta utánvétellel lehető hamar elindítani.

Kutty, okt. 11. 1871. Ön maláta-készítményeit már többször használtam jó sikerrel s kérem egyik b tégem számára 2 font maláta egészségi csokoládót küldeni.

Nakt, nov. 11. 1871. Múltán ön maláta csokoládójával gyermekeknél a legkínzóbb eredményeket idéstem elő, ismételve kérek 6 skatulyával belőle.

Nyir-Bakta, 1871. okt. 10. Ön maláta-kivonat egészségi söre, ön maláta-csokoládja és csukorkái — előbbi a telegző szervek hurutos bajainál, utóbbiak a diarrhönél, különösen gyermekeknek, kitűnő hatásúak voltak. [Megrendelés sat.]

Strassburg, [Kärnthia] 1871. nov. 18. Küldjön ön főtiszt. Dheilich Antal, városi lelkész és egyházi tanácsos ur czíme alatt helyit, maláta kivonat egészségi sörrel, csokoládót és maláta m.-l-csukorkákat.

Dr. Braun Filöp, megyei orvos.

Kahlhammer Tamás, gyakorló orvos.

Valódi HOFF-féle Maláta-készítmények egyedüli árnája Kolozsvárt Karvazy Gyula, Fehérvárt Csiki Kristóf, Segesvárt Teutsch J. B. Dézen Krémer Sámuel, Gyergyó-Szt-Miklóson Lázár Antal özvegye és fiainál.

Minden tévedés

megelőzésére, Weisswasser Ferencz
ki nyilatkozik atja, hogy „Trieszt város-
sához” czimzett szállódjája Bécsben,
Wieden Hauptstrasse N. 14.
alatt létezik

AZ UTAZÓ KÖZÖNSÉGNEK

érdeklében fekszik meg tudni, hogy az
utóbbi időkhöz a kocsisok, conductörök
sat. bizonyos egyének által, igen egyszerű
módon, lekötéltetve, „Trieszt” szálló-
dát más tájra helyezik. Múltán azonban
a naponta növekvő verseny következtében
nagyon is érdekesnek van t. vendégeimet
kényelem, elegancia és olcsóság által min-
den irányban, mint eddig, kielégíteni: ezen-
nel felhívom a figyelmet a fentebbi cím-
zet pontos tekintetbe vételére, azon meg-
jegyzéssel, hogy a tonyha és pinze királó
gondoskodásom tárgyát képezik.

Franz Weisswasser

„Trieszt város” szálloda tulajdonosa,
Wien, Wieden, Hauptstrasse, Nro 14.
Előbb a „Steindl” bérője.
(54)
(3-6)

Tiszta jó borok!!! Karvazy Gyula

csemege-, bor- és fűszer-üzletében kaphatók: pe-
csételt kupás (cylinder) üvegekben.

Jó asztali bor	1 kupa	48 kr.
Finomabb asztali bor	1 „	54 kr.
Bakator	1 „	70 kr.
Legfin. 1862-i bakator félkupa		50 kr.
Budai ó-bor vörös	„	50 kr.

Minden kupás (cylinder) és félkupás üvegért
a betét 10 krajczár és ugyanannyiban vissza
is vétetik.

Figyelmeztetésül: a fennjegyzett borok a leg-
jobb állapotban adatnak ki, nemkülönben vidéki
megrendelések is a legpontosabban küldetnek el.

Karvazy Gyula,
Főtér gróf Teleky-ház

(426)

(22-25)

(52)

(3-6)

Egger Codein-mell-labdacsai.

A legbiztosabb szer makaeshurutok, köhögések, rekedtség, torokfájdalmak,
nátház és mindennemű elnyálkásodások ellen, továbbá:

EGGER-féle giliszta-chocoládé

Giliszta-baban szenvedő gyermekek részére a legjobb hatású gyógyszer, mely
jó íze végett gyermekeknek beadásra igen alkalmas.

Nagy és kis dobozban 50 és 25 kr-ával a mellpatillák, da-
rabonként 12 kr-ával a chocoládé kapható **WOLFF J.** ur gyógy-
szertárában Kolozsvárt s a t. cz. közönség nagyobb kényelmére ezen gyárt-
mányom Magyar- és Erdélyország minden jelentékenyebb gyógyszer-tárában az ere-
deti áron

EGGER ADOLF, Pest: Erzsébettér 3 sz.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj